

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت درمان - مدیریت امور پرستاری

بیمارستان شریعی

ترومبوز ورید عمقی (DVT)

ترومبوز ورید عمقی عبارت است از بیماری که طی آن یک لخته خون در یک ورید تشکیل می‌شود و ممکن است باعث انسداد نسبی یا کامل جریان خون شود. این حالت متفاوت از لخته‌های موجود در وریدهای سطحی است که در آن به ندرت لخته‌ها رها می‌شوند. معمولاً ساق یا پایین شکم را درگیر می‌کند ولی گاهی سایر وریدهای بدن را مبتلا می‌کند. در افراد بالای ۶۰ سال شایع‌تر است.

علائم شایع

- گاهی بدون علامت
- تورم و درد در ناحیه‌ای که توسط ورید تخلیه می‌شود (معمولاً مچ پا، ساق یا ران)

- حساسیت به لمس و قرمزی نواحی آسیب‌دیده
- ناراحتی یا درد در راه رفتن. ناراحتی با استراحت بهبود نمی‌یابد.
- درد هنگام بلند کردن اندام تحتانی و خم کردن پا (گاهی اوقات)
- تب (گاهی اوقات)
- افزایش ضربان قلب (گاهی اوقات)

علل

علت آن تجمع خون در ورید می باشد که مکانیسم‌های لخته‌کننده خون را بر می‌انگیزد. تجمع ممکن است پس از استراحت طولانی در بستر به دنبال جراحی یا در اثر بیماری ناتوان‌کننده مثل حمله قلبی، سکته مغزی یا شکستگی استخوان رخ دهد.

عوامل تشدید کننده بیماری

- افراد بالای ۶۰ سال
- چاقی
- استفاده از استروژن موجود در قرص‌های ضد بارداری خوراکی یا برای جایگزینی پس از یائسگی. این امر به ویژه در صورت استفاده از استروژن همراه با سیگار کشیدن خطرناک است.
- جراحی، سانحه
- بارداری
- سرطان
- اختلالاتی چون نارسایی قلبی، سکته مغزی و پلی‌سیتمی (افزایش غلظت خون)

روش درمان:

در طی ۱ الی ۳ روز اول پس از بستری، پزشک ابتدا از یک ضدانعقاد تزریقی که دارای اثر کوتاه مدتی است، برای شما استفاده خواهد کرد. پس از رسیدن به نتیجه‌ی مطلوب، یک داروی ضدانعقاد خوراکی به نام وارفارین برای شما جایگزین میگردد. این دارو در درازمدت برای شما استفاده خواهد شد و عملکرد آن با آزمایشی به نام PT تعیین می‌گردد. به طور معمول شما با وارفارین مرخص میشوید. این دارو توانایی بدن را برای ساختن لخته‌های خونی جدید کم میکند.

در موارد نادر ممکن است لخته از جای خود در سیاهرگ پا، کنده شده و به سمت ریه حرکت کند و ایجاد یک بیماری خطرناک به نام آمبولی ریه نماید، لازم است در صورت علائمی مانند درد سینه، تنگی نفس، سرفه و خلط خونی سریع به پزشک خود مراجعه نمایید.

مراقبت های لازم در DVT

لازم است بدانید که رعایت موارد ذیل در بهبودی شما الزامی است:

- ۵ الی ۷ روز بسته به نظر پزشک، در بستر خود استراحت مطلق داشته باشید.
- گرم کردن پا در کاهش درد و تورم موثر است.
- در تخت خود وضعیت خوابیده به پشت داشته باشید و پای مبتلا باید کمی بالاتراز سطح بدن قرار گیرد.
- جهت کنترل درد از مسکن خوراکی تجویز شده توسط پزشک، برای شما استفاده میشود.
- از بانداکشی یا جوراب واریس برای پای شما استفاده خواهد شد.

مراقبت های لازم در مصرف وارفارین

* هرگونه خونریزی مثل: استفراغ خونی، خون در ادرار مدفوع خونی یا سیاهرنگ، خونریزی از لثه، کبودی بدون علت بدن، خونریزی از بینی و ... را گزارش دهید.

* حتماً دارو را هر روز سر ساعت معین مصرف نمایید.

* بدون اجازه‌ی پزشک، دارو را خودسرانه قطع نکنید.

* آزمایش PT رابه موقع ودر زمانهای تعیین شده توسط پزشک ، انجام دهید و نتیجه را به اطلاع وی برسانید.

* در صورت وجود علائمی مانند سردرد، احساس سبکی سر و حاملگی به پزشک خود مراجعه کنید.

* در صورت نیاز به اقدام دندانپزشکی یا عمل جراحی به پزشک خود یادآوری کنید که قرص وارفارین مصرف می کنید.

* به دلیل اثر برخی داروها در انعقاد خون، از مصرف داروهایی نظیر ویتامینها، آسپرین، استامینوفن، بروفن ، دیکلوفناک و ناپروکسن همزمان با وارفارین خودداری کنید.

* از ایجاد صدماتی که باعث خونریزی گردد، پرهیز کنید.

* به جای تیغ از ماشین ریش تراش استفاده کنید.

از مصرف زیاد مواد غذایی حاوی: جگر، چایسبز، کلم، اسفناج، کاهو، سس مایونز، سویا، روغن سویا، بستنی، شلغم، نخودفرنگی، جعفری، شاهی، لوبیا، باقلا، پیاز، مرکبات، گوجه فرنگی و پسته پرهیز کنید.